

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

להפעיל את חוש הביקורת

בפגישות המתקדמות יותר, כדאי לבדוק עד כמה שניתן, את אופיו של בן הזוג. חז"ל מסרו בידינו מפתח לבדיקה מְיָדִית – 'בשלשה דברים אדם ניכר: בכוסו ובכיסו ובכעסו'. הכותרת לשלושת המדדים הללו היא - 'מצבי לחץ'.

'כּוֹס' - איך הוא מתנהג כשנגמרה לו השתיה, או כשלא הגישו לפניו את האוכל שהוא ביקש... 'פִּיס' - מהן התגובות שלו כאשר נגמר לו הכסף, והוא נמצא בלחץ כלכלי... 'כֶּעֶס' - אלו מילים הוא מסוגל להוציא מפיו בשעת כעס, היכן עוברים הקווים האדומים שלו.

בפגישות, כל אחד מאתנו 'מעגל פינות', משתלט על הרצונות, ומשתדל להתנהג ולדבר יפה. לכן ננסה להציץ ולראות מה יש מאחורי 'המסכה'. כיצד נבחן את מידת הכעס? כולנו יודעים שהמציאות לא תמיד זורמת לפי התוכניות. יכולת ההתמודדות עם שינויים בתוכנית מעידה על תכונות האדם. לכן נבדוק מהן התגובות של בן הזוג לאיחור של כ- 40 דקות שאיחרנו במתכוון או שלא במתכוון. האם הוא סבלני במהלך הפגישה, או שהוא יוצא משלוותו ולא מפסיק לדבר על האיחור כשעיניו יורקות אש. אם זוהי התנהגותו בפגישה שבה הוא אמור לעשות רושם טוב, אז יש להסיק מכך שזו תהיה תגובתו בחיי הנישואין.

מבחן נוסף לכעס - כשהוא מבקש משהו מסוים נביא לו משהו אחר ונתבונן מהם תגובותיו. בדיקה ל'פִּיס' - בשעת הפגישה, נתבונן בשליטתו בהוצאות, האם זה נעשה בצורה מבוקרת או פזרנית, או אולי קמצנית. בדיקה ל'כּוֹס' - כשנמצאים בבית קפה או במסעדה, ולא הגישו לו את מה שהוא רצה, או שהאוכל לא לטעמו, נראה את מידת סבלנותו ואת אופן התנהגותו.

פרשת השבוע

מידת הענוה

"ויקרא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר" בשעה טובה אנו מתחילים לקרוא את חומש ויקרא. חומש זה נקרא בפי חז"ל – "תורת כהנים" כיון שרובו ככולו עוסק בענייני הקרבת הקורבנות שהם עבודת הכוהנים בבית המקדש. וכן הפרשיות עוסקות בדיני הצרעת וגילוח טמאים הנעשות על ידי הכוהנים.

עבודת הכוהנים בבית המקדש צריכה להיעשות על טהרת הקודש וללא צל של טומאה, או מום, או פגם. ולכן אמרו חז"ל שהילדים הקטנים מתחילים לקרוא בחומש, וכמו שכתוב בפרקי אבות – "בין חמש למקרא", מתחילים דווקא מספר ויקרא. וכל כך למה מכיון שהם קדושים וטהורים והבל פיהם ללא חטאת, לכן אמרו חכמים - "יבואו טהורים ויעסקו בטהרות".

גם משה רבנו היה איש קדוש וטהור כמו שנכתב עליו – "איש האלוקים". וכאן בפרשה בפתחת חומש ויקרא נאמר – "ויקרא אל משה...". אם נשים לב בספר התורה האות אלף של המילה ויקרא היא זעירה.

ואומר המדרש – שבשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה לכתוב: "ויקרא אל משה" אמר משה לפניו, ריבונו של עולם, מה אני מה חיי שמלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא יקרא לי.

לכן ביקש משה לכתוב רק – "ויקר", כלומר קריאה בלשון מקרה. אמר לו הקדוש ברוך הוא בכל זאת תרשום ויקרא עם אות אלף. אבל משה רבנו לגודל ענוותנותו לא יכל לכתוב אות זו כל כך בגלוי ולכן כתב אלף זעירה, שהקורא מרחוק יראה כאילו נכתב – ויקר.

ומה היה שכרו של משה עבור ענוותנותו? נקדים ונאמר שכמות הדיו של ספר התורה שכתב משה רבנו היתה מדודה בדיוק לכל אותיות הספר תורה לא פחות ולא יותר.

ולכן כשסיים משה לכתוב את ספר דברים – בפסוק "לעיני כל ישראל", נשאר בקולמוס שיעור דיו של הפרש בין אות אלף גדולה לבין אות אלף זעירה, לקח הקדוש ברוך הוא את הקולמוס, ואת שארית הדיו מרח על מצחו של משה ומזה קרן עור פניו. הרי לפנינו שכל הבורח מהכבוד הכבוד רודף אחריו.

בברכת שבת שלום - אבנר קוואס

בעל ואשתו יושבים על המרפסת לאור השקיעה ושותים כוס בירה. הבעל: "אני אוהב אותך כל כך ולא יודע איך יכולתי לחיות בלעדיך..." האישה: "זה אתה או הבירה שמדברים מגרונך?" הבעל: "זה אני... מדבר אל הבירה..."

בדיחה

חינוך הילד אחר הלידה

לפני 2200 שנה שלטה בעולם מלכות יון. הם גזרו גזירות קשות על היהודים אשר אחת מהן היתה: 'כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל'. מדוע ולמה הם רצו שיהיה כתוב דווקא על קרן השור? למה שלא יחקקו את זה על קירות בית המקדש שהיה קיים באותה תקופה?

הרב אברמסקי זצ"ל חידש שבזמנם בקבוקי החלב של הילדים היו מיוצרים מקרן השור. כאשר הפתח הקטן של הקרן היה בפי התינוק ובפתח הגדול היו מכניסים את החלב.

היוונים ידעו שתינוק שנולד מזהה עצמים עד למרחק של כ 20 ס"מ, ומעבר לכך ראייתו מטושטשת. והרצון שלהם היה שבשעה שהתינוק יונק מהבקבוק יהיה כתוב לגד עיני המשפט הזה.

גם כאשר האמא מניקה את התינוק, המרחק בין פניה לפני התינוק הוא כעשרים ס"מ. התינוק מזהה את פני אמו בשעה שהוא אוכל ממנה, ודמותה נחקקת לו בנשמה.

השקעה בתינוק דרך הנקה היא לא קלה, אבל לטווח ארוך היא משתלמת וקוצרים ממנה פירות טובים.

זאת ועוד, כשהילד יגדל תהיה לו בושה מאמו כי הוא אוכל ממנה וחז"ל אמרו: 'מי שאוכל מחברו מתבייש להסתכל בפניו'. וגם כשהילד הזה יגדל ויגיע למצב של חוצפה כלפי אמו, הוא ישפיל את עיניו ולא יוכל להביט בפניה.

ישנם הורים ששמים לפני התינוק תמונות של צדיקים. וידוע שראיית פניהם של הצדיקים משפיעה לטובה על הנשמה. צריכים לדעת שהנשמה של התינוק היא נשמה בוגרת. מה שתינוק אצלו זה המוטוריקה, תפקודי מח, תפקודי לב ריאה וכדומה שהם עדיין מתפתחים וגדלים, אבל הנשמה היא לעולם בוגרת.

ולכן התינוק אולי לא מזהה בשכל את התמונות, אבל הנשמה מכירה. כאן המקום להזכיר להורים היקרים, שוויכוחים וצעקות ומריבות שמתרחשים ליד התינוק מובנים אצלו ברמה מסוימת, ויכולים בגילאים מבוגרים יותר להתפרץ החוצה.

הרבה הורים חושבים שהתינוק לא מבין. צריך לתת את הדעת על כך שהתינוק קולט ומבין הרבה יותר ממה שנראה לנו. אשר על כן עלינו להיות זהירים ביותר בכל שלבי גידול הילדים, אם זה בתגובות, בהרמות הקול וכדומה. וכן לטובה, בהתנהגות נכונה אפשר להשפיע לטובה על הילד כמו שכתבנו קודם על רבי יהושע בן חנניה.

סיפור לשבת

הרב יאשיהו פינטו זצ"ל

שלוש שנים רצופות שרויה הייתה העיר חאלב ללא גשמים על הארץ. הבצורת הממושכת פגעה בתושבים. האדמה התייבשה והתקשתה עוד יותר. היוקר האמיר והמזון חולק במשורה. "מה יהיה?" נאנחו כולם, "מתי יגיע קץ לבצורת הנוראה? אין ברירה, חייבים לבקש את הרב יאשיהו פינטו שיעתיר עבורנו". תושבי העיר היו בטוחים בצדקתו של הר"ף, ופנו אליו בבקשה, שיתאמץ בתפילה למען תיוושע כל הקהילה בזכותו. הרב היה עניו מכדי להאמין שרק תפילתו תושיע את הציבור. על כן הכריז, שעל כל הקהל להתאסף בבית- הכנסת ביום חמישי, וכולם חייבים להתענות ביום זה ולבקש רחמים מאת ה'.

מיד עם היוודע הדבר, התאספו כל התושבים בבית-הכנסת, וכולם ניצבו בתפילה ובבקשה אל ה' להושיע אותם מהבצורת, כשהם שרויים בתענית. לאחר התפילה עלה הרב על הבימה והחל לשאת את דבריו. דברי מוסר והתעוררות ולשוב אל הקב"ה. לפתע נשמעו קולות, שלא היו שייכים לתפילה. קולות השיחה צרמו את אוזניהם של המתפללים שהיו שקועים בדרשתו של הרב.

בתחילה ניסו להתעלם מהקולות, וכאשר לא הצליחו, ניסו להשתיק את המשוחחים בלחש משקיט, אבל ללא הועיל. כשהרעש נמשך, החלו לרמוז להם לשתוק, תחילה בשקט, כשהם מצביעים על פיהם ואוזניהם, ואחר בתקיפות רבה יותר. אבל שני המשוחחים היו שקועים בעצמם ולא קלטו את הרמזים. "ששש..." לחשו אחרים בזעם, בהצביעם לעבר מקומו של הרב הנושא את דבריו. היה בכך יותר מרמז ברור, שעל כל הנוכחים לכבד את הרב. לשתוק בשעה שהרב מדבר.

לרגע אחד השתקו שני הדברנים, אבל לאחר מספר דקות שוב פתחו בוויכוח, בתחילה בלחש, ואחר כך בקול וברוב התלהבות שהפריעו לכל הסביבה. סבלנותם של יושבי בית-הכנסת פקעה. להמשיך ולפטט מתוך התעלמות מהרב ומקהל הנוכחים העומד ומתפלל על ירידת גשמים. כאשר נוכחו לדעת, כי נבצר מהם להשתיק את השניים, ניגשו אליהם שני גברתנים מבין המתפללים, תפסו כל אחד מתחת לאצילי ידיו וגררו אותם ללא אומר ודברים אל מחוץ לאולם בית-הכנסת. הרגשה בלתי נעימה פשטה במקום. עד כדי כך ירדו האנשים, שאינם חלים ואינם מרגישים מאומה, ובשעה שכל באי הבית עושים תשובה!

ומכים על חטאייהם, הם מדברים זה עם זה מבלי להתחשב בזמן ובמקום? לאיזו דיוטה תחתונה הגיעו בחוסר הכבוד אל גדול בישראל אולי בגללם לא תתקבל תפילת הציבור כולו? אבל עד מהרה נוכחו לדעת, שהקב"ה לא מאס את תפילתם. הדממה ששררה מעתה בבית- הכנסת הופרה בשנית. הפעם לא ע"י ידי שיחה, אלא על ידי טיפות גשם שלאחר דקות ספורות הפך למטר עז סוחף, שניתך ארצה ושטף את הרחובות. מתוך שבח והלל עלו התושבים על משכבם.

כדרכו בכל לילה, ישב הרב יאשיהו בחדרו ולמד עד אחרי חצות. כאשר עלה על משכבו, כדי להוסיף כוח ליום נוסף של תפילה ולימוד תורה, בחלומו, נראו אליו האנשים, שדיברו בשעת הדרשה בבית-הכנסת. להפתעתו, הודיעו לו, כי עצירת הגשמים התבטלה בזכות אותם האנשים. הדיבורים שלהם בבית-הכנסת לא היו דיבורים בעלמא. היה זה הסכם, שנעשה ביניהם, והוא שהביא לירידת הגשמים. נפעם ונרגש התעורר הרב משנתו, וכולו תהיה, מה פשר ההסכם שלהם? על אתר שלח את משרתו לקרוא אליו את ראש הקהל. "אני מבקש שוב לאסוף את כל הקהילה בבית-הכנסת, גם אותם שני אנשים שדיברו במהלך הדרשה לבואו", ציווה. למחרת עלה הרב לבימה וביקש, ששני הדברנים יעמדו לידו.

רועדים מאימה ניצבו השניים לידו. האם לא הקפיד עליהם הצדיק? להפתעת הכול, הרב פתח את פיו ואמר: "דעו לכם, רבותי, שהגשם ירד בזכות שני האנשים הללו. כך גילו את אוזני אמש בחלום הלילה", ומיד פנה לשני האנשים והוסיף, "גוזרני עליכם, שתאמרו לכל באי בית- הכנסת, איזה הסכם עשיתם אתמול!". מאחר שהרב עמד על דעתו, נאלצו לספר לכולם מהו ההסכם: "אני גר בחאלב, וחברי מתגורר בכפר", פתח האחד, "אחרי ששמענו בדרשה, שעוון ביטול תורה, הוא שגורם לבצורת, הבנו, שאיננו עושים די למען לימוד התורה, ואיננו תומכים בלומדים ביד רחבה יותר". "רצינו, שגם לנו יהיה חלק בתורת ישראל", המשיך השני. "והחלטנו, שמעתה יהיה בינינו הסכם יששכר-זובלון. אני אמשיך בעבודתי בכפר, אבל את הכנסתי אחלק לשניים. חלק אחד יהיה לי למחיה, והחלק השני אתן לחברי שיתמסר כל כולו לתורה".

"ואחרי מספר שנים", המשיך חברו, "נתחלף. מי שהיה בעיר, יעבור לכפר ויעבוד, ומי שחי בכפר יעזוב את הכפר וייכנס לבית-המדרש ללמוד תורה. התביישנו לספר, שהתלהבותנו להסכם הייתה כה גדולה, עד כי שכחנו היכן אנו נמצאים". הרב קם ממקומו וחיבק את האנשים ואמר: "בזכות ההסכם שנועד להגדיל תורה ולהאדירה, בזכות ההסכם שמונע ביטול תורה, ירדו הגשמים".

הגדה של פסח

הדש! הדש! הדש!

הגדת 'אבות לבנים' מאת הרב אבנר קוואס שליט"א

עם הדרכה להורים להפעלת הילדים

כדי להפוך את ליל הסדר למרתק

ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות | בטל': 02-5370271

מכירת חמץ

דרך הטלפון

בית מרן תקיים אי"ה מכירת חמץ

ע"י רבנים תלמידי חכמים דרך הרבנות הראשית

ובראש מרן הראשל"צ רבי יצחק יוסף שליט"א

למכירת חמץ חייג 5293 < *2